

שיאריהת ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מווילעדניק וצוק"ל

י"ו"ל ע"י מוסדות 'שאריהת ישראל' ווילעדניק בעיר קאראסטין אוקריינא

אוד התפילה

ליקוטים מדברי רבינו בעניני עבודת התפילה

[יש לכאר ה] ענין [שאמרו חז"ל (ברכות ג.)] 'המתפלל בדרך – מתפלל תפילה קצרה', כי תפילה היא התקשרות כידוע (ראה רש"י בראשית ל ח), וכאשר מתקשר בכחינת דרך החיים שהוא מקור המשכה איך שיומשך למטה, ושם הוא בחינת נקודה, והכלים והאותיות המה בכחינת התכללות ג"כ שם כנ"ל, רק שנכללים בכחינת הביטול נקודה סוד 'אין', ואינם בכחינת ההתפשטות ממש כ"כ, ואז הוא מתפלל תפילה קצרה, שהכלים הנכללים בכחינת הנקודה בלי התפשטות בכחינת התיבה, ועל כן יוכלו הצדיקים הגדולים לפרקים להתפלל באופן שלא ירגישו כי אם הארת האותיות, וזהו דווקא אצל צדיקים גדולים ולפרקים דווקא.

(עמוד לח)

אוד הפרשה

דברי תורה מרבינו בתוספת בראור בסוגריים מרובעות

'בראשית ברא אלוקים' (בראשית א א)

הנה איתא בספר תשואות חן מהקדוש רבי גדליה ליניצער (בראשית ד"ה בראשית) שפירש 'בראשית ברא אלוקים', 'ברא' לשון הכריא ורפואה, ופירוש [מה שאמר הכתוב מקודם] 'בראשית', [היינו שהרפואה היא] עם התורה הנקראת ראשית (בראשית רבה א ו) [ואיתה] הכריא [את] 'אלוקים' היינו מידת הדין, ורפח"ת. ולפי דרכינו אפשר לפרש על זה הדרך, דהנה איתא (בראשית רבה יב טו): מקודם עלה ברצונו לברוא את העולם במידת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, הקדים את מדת הרחמים ושתפו וכו'. ועל דרך זה אפשר לפרש 'בראשית' היינו קודם הכריאה, 'ברא אלוקים', שהכריא את מדת הדין קודם הכריאה, ומה שאמרו 'עלה ברצונו לברוא' ולא נאמר 'להאציל', כי גם העולמות שלמעלה מהכריאה הכל הוא בכלל כריאה, וד"ל.

(עמוד צ)

זמני כניסת ויציאת השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
5:42	6:31	5:39	5:48	5:39	5:25	כניסת השבת
6:49	7:30	6:44	6:56	6:38	6:37	יציאת השבת
7:38	8:10	7:04	7:17	7:12	7:16	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים כהלכות שבת

עובדא דחול

אסור למדוד בשבת חפצים או אוכלים, דהוי כעובדין דחול, אולם מדידה לצורך מצוה מותרת, כגון למדוד כוס אם מחזיק כשיעור רביעית.

מותר למדוד מאכלים וכדו' לצורך רפואה, וכן מותר למדוד מאכל תינוק, דקטן דינו כחולה שאין בו סכנה, ברם אם אפשר למדוד באופן שאינו מדויק לגמרי עדיף טפי.

אסור לאדם לשקול את עצמו בשבת משום איסור מדידה.

פירות שנתפזרו בבית או בחצר אחת הנה ואחת הנה - אסור ללקטם לסל, דהוי עובדא דחול, אבל מותר לו ללקט מעט כדי לאכול. אולם אם נתערבו הפירות בעפר ולכלוך אסור ללקטם לסל אפי' כשהם במקום אחד ואפי' דעתו לאכול מהם לאלתר, משום דמחזי כעובדין דחול, אבל מותר ללקט אחד אחד לאוכלו.

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור העבודה

פנינים מרכיני בעיני הדרכי עבודת ה'

הדרך הנכון לעבודת ה' הוא, שכל דבר שעושה יהיה בזה במתינות, היינו כשרואה איזה בריה משונה או דבר יפה ותשוקתו מאוד לראותו, אזי יעצים עיניו מעט ויחזור לראות בכוונה להודות לה' שברא בריות כאלה, וכן בכל הה' חושים. וזהו פירוש המשנה (אבות פ"ו מ"ו) 'במ"ח דברים התורה נקנית', במ"ח הוא לשון מחיה, הפירוש הוא, באיזה דבר יכול להיות מחיית עמלק של כל אחד - 'במיעוט תענוג', היינו אף המעט שהוא מתענג יהיה זה במיעוט, וכמאמר (גיטין ע.) 'סעודה שהנאתך משוך ירך הימנה', אינו אומר אל תאכל כלל, א"כ ישאר רעב, אלא משוך ירך מעט ולהתבונן קצת, ואחר כך תאכל בכוונה, ולא יהיה כרעבתן, וכן בכל הה' חושים, ולכן אמרו רז"ל 'יאריך בה"א של המוציא, לכוונה הנ"ל, להתבונן מעט לכל יאכל כבהמה.

(עמוד מה)

יומא דהילולא

כ"ח תשרי - הרה"ק ר' ליבר הגדול מבארדיטשוב ב"ר אברהם זצ"ל

כ"ט תשרי - הרה"ק ר' מאיר בהרה"ק ר' לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל

הרה"ק ר' אברהם דוד מבוטשאטש ב"ר אשר אנשיל זצ"ל

הרה"ק ר' מנחם מגדל מוויזניץ בהרה"ק ר' חיים מקאסוב זצ"ל

הרה"ק ר' שמואל צבי מאלכסנדר בהרה"ק ר' יחיאל זצ"ל

א' חשוון - הרה"ק ר' ישראל מבלאזוב ב"ר יהושע זצ"ל

ב' חשוון - הרה"ק ר' ברוך מסערט וויזניץ בהרה"ק ר' ישראל זצ"ל

ג' חשוון - הרה"ק ר' ישראל מרוזין בהרה"ק ר' שלום שכנא זצ"ל

הרה"ק ר' אליעזר מדז'יקוב בהרה"ק ר' נפתלי צבי מרופשיץ זצ"ל

הרה"ק ר' יהודה לייב מקאפוסט בהרה"ק ר' מנחם מגדל מליובאוויטש זצ"ל

הרה"ק ר' יצחק זעליג מסוקלוב בהרה"ק ר' ישראל מפילוב זצ"ל

אור הצדיקים

א מעשה פאר מלוח מלכה

לקראת יומא דהילולא של הרה"ק ר' ישראל מרוז'ין זי"ע

היהודים שעמד שם, יהודי בשם ר' וועלוול המוזג, נדחק אף הוא לעבר העגלה, ושוטר שעמד בסמוך זעם עליו, והיכה בקת רובהו. ר' וועלוול נע לאחור ונתן לעגלה לעבור, והיתה כדאית לו המכה - הרי זכה לראות את פני הצדיק, ומה לו אם ספג איזו חבטה קטנה מידי השוטר. העיקר שזכה להביט במראה תואר פני הרבי מרוז'ין!

זה דבר הסיפור, אותו סיפר הרבי מרוז'ין לגבאו הנאמן ר' שמואל. כשסיים לספר הוסיף: 'הידעת בני מדוע אני מושלך בכלא? הסיבה היחידה למה נגזרה עליי גזירת בית האסורים, היא בגלל שיהודי הוכה בגללי! נכון שחלילה לא ביקשתי להכותו, ונכון שאף לא הזמנתי את השוטרים למקום, אך עצם העובדה שיהודי הוכה בגללי, עצם הענין שיהודי הצטער בעטיי - די לה להטיל עליי גזירת שמים של כליאה ממושכת בבית הסוהר, כי יהודי הצטער בגללי!'

הרבי סיים את הדברים, והורה לגבאו הנאמן לנסוע לביתו, לקחת ממקום שמור שני ארנקי עור מלאים בכסף אותו קיבל מיהודי יאס, למהר לנסוע ליאס ולתת את הכסף במתנה לר' וועלוול המוזג, כפיצוי על המכה שספג מחמת ביקור הצדיק בעיר, ולבקש את מחילתו. כשהגיעו הגבאי ומלוויו ליאס שמעו בצער כי ר' וועלוול כבר איננו בין החיים, ואלמנתו הופתעה מהסיפור ואמרה:

'אני בקושי זוכרת את הסיפור הזה... כן, בעלי קיבל איזו מכה קלה, אבל הוא בעצמו שכח ממנה כעבור כמה שעות, והיא לא השפיעה עליו בכלל! האומנם עד כדי כך חרד הרבי לצערו הקטן והקל, שציווה עליכם לפצותו בסכום כה גדול בגין מכה שכה השתלמה לו והוא בכלל לא חש שנפגע ממנה במידה משמעותית?'

הגבאים השיבו ב'כן' חפז, השאירו את הכסף בידי האלמנה ומיהרו ל'בית החיים' הקרוב. שם, על קברו של ר' וועלוול ביקשו מחילה בשם הרבי מרוז'ין בנוכחות עשרה יהודים, ורק אחר כך שבו לעירם, שמחים על קיום דבר השליחות כהלכתה. ואכן, תקופה לא ארוכה אחר כך, הצליח הרבי לברוח ממאסרו, ונפשו היתה לו לשלל.

שטן המחלוקת, והחל מרקד בין יהודי העיר ופרנסייה. עד מהרה הפכה העיר למרקחה, פרנסי העיר הסתכסכו ביניהם, מחלוקת נוראה איימה לגדוע את התפתחות היהודים בעיר. ראשי הקהילה חיפשו צדיק שיבוא לעירם להשכיך שלום, ותחילה קראו להרה"ק בעל ה'אשל אברהם' מבוטשאטש זי"ע, אלא שהוא סירב והטיל את המשימה על הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע.

הרה"ק מרוז'ין נענה לקריאה ויצא לדרך. אנשי יאס התרגשו וציפו לקראת המעמד הגדול, בו יכנס הצדיק בשערי עירם. ביום המיועד להגעת הצדיק עמדו כל יהודי העיר בשעריה, מאמצים את מבטם לעבר האופק, ממתנינים בדריכות להגעת הכרכרה של הצדיק. כשהיא נראתה כנקודה קטנה המשתרכת ממרחק,

ציור המיוחס למרן ה"ק מרוז'ין זי"ע א

נרגש ליבם והם נעמדו על קצות אצבעותיהם, נדחפים ונדחקים לעבר שערי העיר והכביש המוביל העירה...

בשל המהומה הגדולה, הגיעו למקום כוחות משטרה ואבטחה, שהופקדו על שמירת הסדר. הללו נעמדו בשולי הכביש, כדי לפנות מקום למען תוכל הכרכרה להתקדם בנסיעתה, ולא תיחסם בידי אלפי היהודים הנדחקים לראות את פני הצדיק מתוך לחץ ודחוק, ומי יודע - אולי יזכו גם להושיט יד לברכת שלום...

הכרכרה כבר נכנסת, מפלסת את דרכה בין ההמון. השוטרים אך בקושי פותחים עבודה את הכביש, והיא מתקדמת בעצלתיים. אחד

השמועה התפשטה כאש בשדה קוצים, ופני היהודים ברוסיה חפו. הצדיק הנשגב והנודע, הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע, נאסר בעקבות הלשנה והושם בבית הכלא לתקופה ממושכת. גדולי החסידים התייעצו עם המשפטנים המומחים ביותר, והבינו כי ההלשנה היתה חמורה וקשה מנשוא, וגזר הדין שהוטל על הרבי הינו מאסר עד להודעה חדשה...

החסידים המודאגים, התהלכו אבליים ודוויים. הרבי הקדוש, הצדיק הנערץ, נמצא בבית הכלא לבדו, שרוי בצער כה רב, ואין לאל ידם להושיע. גם הנסיונות להצליח להיכנס אליו לביקור עלו בתוהו, ואך בקושי ובעזרת שוחד רב הצליחו להעביר לו את הטלית והתפילין. הרבי מנותק מהעולם, החסידים מנותקים ממנו, והנתק המפתיע הזה כואב ומדכדך...

גבאו של הרבי, שנקרא 'שמואל דער גבאי', היה שם נרדף למסירות נפש למען הרבי. הוא היה מסור ונאמן לרבי עד כלות הנפש, וגם עתה הכניס עצמו בעובי הקורה תוך סיכון רב. בהון תועפות של שוחד ששילם ובעזרת אינספור לחצים שהפעיל, הצליח להגיע לשומר בית הכלא בו נתון הרבי, ואף הצליח לקבל את אישורו להיכנס אל הרבי לביקור קצרצר...

בידיים רוטטות מהתרגשות ובפנים סמוקות ביראת כבוד, הגיע הגבאי לתא הקטן והמחניק בו היה נתון הרבי. בקצהו ישב הרבי על כסא קטן ופשוט, ועיניו מפיקות זיו וטוהר, כמו בשבתו על כסא ממלכתו ברוז'ין. הגבאי הנרגש הושיט את ידו לברכת 'שלום עליכם', ועוד קודם שהספיק לפצות פיו ולשאול את הרבי לשלומו, פתח הרבי ואמר לו:

'ר' שמואל יקירי, אמר הרבי, 'עברתי על מעשתי, פשפשתי וערכתי את חשבון נפשי, והמתנתי לבואך כדי לספר מדוע נגזרה עליי גזירה כה קשה, להיות נתון בבית הכלא במצוקה כה גדולה. אין סיבה לגזירה הזו זולת סיבה אחת, הסכת ואגלה לך...'

ר' שמואל היה המום. הוא נכנס לרבי לשאול בשלומו, והרבי פותח ומספר לו את הסיבה השמימית למאסרו, לזה הוא כלל לא ציפה... עד מהרה התעשת ועשה אוזונו כאפרכסת, והרבי החל לספר את הסיפור הבא:

אל העיר יאס, שבתקופה המדוברת לפני כ-200 שנה החלה להתפתח מאוד, נכנס

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן.

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתים מרכינו

✽ 'דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן' ✽
[מי שרק יגע בידית דלתי יושע]

צדיק גדול וקדוש כזה? נתן לו החסיד עוד עשרה רובלים ובכך תם הענין.

השמועה אודות דו שיח זה הגיע לאזני רבינו מווילעדניק, וכי הרה"ק מטשרנוביל הכריז כי לא דיבר סרה עליו, וכשהגיע החסיד הנ"ל אל רבינו לראש השנה, קרא לו רבינו בעצם החג ושאל אותו מה בדיוק היו הדיבורים שלו עם הרה"ק מטשרנוביל, וסיפר לו דברים כהווייתם.

אמר לו רבינו, כי אכן לאחרונה אין הרבי מטשרנוביל מדבר עליו כפי שנהג לבזותו בזמנים הקודמים, והוסיף לו רבינו: השומע אתה איך גיסי ר' שלמה שניאור מדבר עלי סרה כעת בז'יטומיר? יושב הוא בצוותא עם אחד מנגידי העיר, אוכלים הם עוף צלוי ומדברים בגנותי.

השיב ר' משה לרבינו, כי אין הוא יכול לשמוע מה שמדברים כעת בז'יטומיר, התפלא עליו רבינו ואמר לו למה אינך שומע? וכי אין לך אוזניים? הוציא רבינו את שעונו והנה השעה היא שתיים וחצי אחר חצות היום.

אותו ר' שלמה שניאור אכן מעולם לא השתווה עם רבינו בדעותיו. בדרך כלל היה הוא בעל תפילה בבית מדרשו של רבינו, אבל באותה שנה לא הניח לו רבינו לגשת ולהתפלל לפני התיבה, ולכן נאלץ לנסוע לז'יטומיר ולחפש שם בית מדרש שיאפשר לו להיות בעל תפילה אצלם בראש השנה.

כשחזר ר' משה לז'יטומיר פגש אותו, ור' שלמה שניאור שאל אותו לשלום רבינו, התרעם עליו ר' משה וצעק עליו: וכי מדוע תשאל לשלום רבינו? הלוא בראש השנה ישבת ודיברת בגנותו! ניסה ר' שלמה שניאור להתגונן ולהכחיש. אמר לו ר' משה הלוא בשעה שתיים וחצי אחר חצות ישבת ואכלת עוף צלוי ודיברת בגנות רבינו!

ר' שלמה שניאור נדהם לשמע אזניו, אבל עדיין המשיך להכחיש את המעשה, ורק בשעותיו האחרונות של רבינו בא אליו וביקש סליחה ומחילה, ורבינו כששמע את וידויו סלח לו.

בשנת תר"ט בא לזיטומיר הרה"ק רבי אהרן מטשרנוביל וצ"ל. באותה עת היו שם הרבה אלמנות ויתומים כתוצאה מהמגיפה הידועה של החולי-רע רח"ל שפרצה באזור זה בשנת תר"ח, ועסקני העיר ביקשו מהרה"ק ר' אהרן שיעשה למען אספקת צרכיהם של היתומים והאלמנות שנותרו בחוסר כל.

זימן אליו הרבי את כל הגבירים ובעלי הבתים שבעיר כדי שכל אחד ואחד יתחייב ליתן כפי יכולתו מדי חודש בחודשו לפרנסת המשפחות האומללות.

אחד מהקרואים לאסיפה היה יהודי חשוב, בעל הבית אמיד בשם ר' משה, אבל הוא היה טרוד בעסק הטחנת הקמח שהייתה ברשותו, והשלוחים שבאו להזמינו לא מצאוהו בביתו.

כשחזר לביתו שיגר אליו הרבי כמה אנשים נכבדים שהזמינוהו. הוא נענה מיד להזמנה, וגם נתן עשרה רובלים עבור הצדקה החשובה. לאחר תרומתו שהייתה צנועה בעיני הרבי, פנה אליו הרבי מטשרנוביל ואמר לו: יודע אני כי כבודו נמנה על מקורביו של הצדיק מווילעדניק, אבל עם כל זאת אולי יואיל מר ליתן גם לנו משהו.

כשמע החסיד זאת אמר אל הרה"ק מטשרנוביל: אולי יש למעלתכם זכות לדבר על רבינו, אבל באיזו זכות מדברים החסידים שלכם סרה על רבינו, הצדיק המפורסם מווילעדניק.

הרים הרבי מטשרנוביל קול צעקה ופנה אל אנשיו ואמר להם: מי מכם העיז לדבר דיבורים לא טובים על הצדיק מווילעדניק? או אז סיפר לו החסיד שהוא שמע מיהודי אחד תושב הורושקא כי הרבי בעצמו דיבר רעות על הצדיק מווילעדניק.

'סקר הדבר' אמר הרה"ק מטשרנוביל, ופנה אל הסובבים ושאל אותם: האם שמע מישהו מכם אותי מדבר דבר לא טוב על הצדיק מווילעדניק? כיצד ניתן בכלל לדבר סרה על

מי שיש באמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרכינו הק', נשמח אם ישלחם אלינו y0527173945@gmail.com